

بررسی واقعه غدیر خم، اثبات دوستی یا اثبات ولایت

میثم ابنای، حمید مغدانی

چکیده

واقعه غدیر خم، طلعه ی ولایت و امامت اهل بیت (ع) در طول ۲۵۰ سال میباشد. پیش از این واقعه پیامبر اکرم (ص) در ماجرای یوم الدار که دعوت اقوام و عشیره ی خودشان بودند، علی (ع) را به عنوان برادر و جانشین خود منصوب کردند. جانشین کسی بود که هم در نسب، هم در سابقه ی گرویدن به اسلام، هم در علم و دانش، هم در شجاعت و دیگر صفات پسندیده، بعد از پیامبر (ص) از همگان بالاتر بود. هرچند در فهم حادثه ی غدیر اختلاف است و اهل سنت معتقد است که پیامبر (ص)، امام علی (ع) را در این روز بعنوان محب و دوست خود معرفی میکند اما با دلایلی این ادعای غیرقابل باور رد خواهد شد که در این مقاله به آن دلایل اشارات مختصر و مفیدی شده است، تا با استفاده از این دلایل، حقانیت ولایت امیرالمومنین حضرت علی بن ابیطالب (ع) اثبات شود. غدیر حقا، عبدالله اکبر است، اگر به آنچه در غدیر انجام شد، عمل میشد، حوادث تلخی چون شهادت معصومین (ع) و واقعه کربلا و حره و به آتش کشیدن کعبه با منجنیق و... هرگز اتفاق نمی افتاد. روش تحقیق در این مقاله اسنادی و برپایه ی مطالعات کتابخانه ای است.

واژگان کلیدی: غدیر خم، پیامبر (ص)، امام علی (ع)، شیعه، سنی

مقدمه

پس از ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان و مبعوث شدن پیامبر (ص)، این منطقه آستان حوادثی زیادی بوده است که غدیر مهمترین نقطه عطف آن بوده است. در واقعه غدیر خم که پیامبر (ص) در آخرین ماه های عمر گرامیشان در موسم حج سال دهم هجری، ولایت علی بن ابیطالب (ع) را به مردم ابلاغ فرمودند، سرآغاز مسائل مهمی بوده است که پژوهشگران و مورخین را به بحث و بررسی این رویداد عظیم کشانده است. جمهور اهل سنت و جماعت معتقدند که پیامبر در روز غدیر خم علی (ع) را دوست و محب خود نامیدند و سخنان پیامبر (ص)، ربطی به جانشینی ندارد، همچنین پیامبر بدون انتخاب جانشین رحلت فرموده اند. در حالی که اهل تشیع این دیدگاه را ندارند، معتقدند محبت و دوستی پیامبر (ص) بارها قبل از این حادثه در احادیث گوناگون و همچنین در قرآن کریم، مکررا دوستی وافر نسبت به علی (ع) و اهل بیت پیامبر بیان شده و پیامبر (ص) در روز غدیر برای اکمال دین الهی، ولایت و جانشینی علی (ع) را که شایسته ترین فرد بودند، ابلاغ فرمودند. هروان مکتب اهل بیت (ع)، همواره با تمسک به آیات قرآنی و عقل و روایات مستند از کتب شیعه و سنی به اثبات ولایت امیرالمومنین (ع)، پرداخته اند. هدف از بحث روز غدیر شخص پرستی یا شخص محوری ناشی از حب و دوستی نیست،

مسئله این است آن ایام چه مباحثی مطرح شد که کافران مأیوس شدند و آن روز، روز اکمال دین نامیده شد. چه مسئله و مسیری در آن روز برای مسلمانان ترسیم شد تا در آینده اسیر چالش ها نشوند.

جایگاه علی (ع) در اسلام

اگر بخواهیم فارغ از آیات و احادیث، به بحث و بررسی پیرامون جانشینی حضرت محمد بپردازیم و جنبه های مادی و دنیوی یک جانشین را بررسی کنیم از جمله معیارها می تواند ملاک های زیر باشد.

۱. نسب و تولد